

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ ۋستاۋى

(جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ مەملەكەتتىك
18 - قۇرىلتايىندا ئىشئارا وزگەرىستەر ەنگىزىلىپ،
2018 - جىلى 6 - ايدىڭ 29 - كۈنى قابىلداندى)

جالپى ەرەجە

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى –
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ
باششىلىقىدا ۋىستىك جاستاردىڭ
بۇقارالىق ۋىمى، ول قالىڭ جاستاردىڭ
امالىات بارسىندا جۇڭگوشا سوتسىيالىزم
مەن كوممۇنىزىمدى ۋىرەنەتن مەكتەبى،
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ
قولعاناتى جانە زاپاس قوسىنى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ باشقىلىقى – جۇڭگوشا سوتسىيالىزمنىڭ ەڭ ماندىك ەرەكشەلىگى، جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ەڭ ۇلكەن ابزالدىلىقى. جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ تۇعرناماسىن باتىل قورعاپ، ماركسىزم – لەنىنىزم، ماۋ زىدۇڭ يىدەياسىن، دىڭ شياۋپىڭ نازارىياسىن، ”ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىن، عىلمى دامۇ كوزقاراسىن، شي جىنپىڭ جاڭا داۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يىدەياسىن ۇز قىمىلىنا باعدارلاما ەتەدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى پارتىيىنىڭ نەگىزگى نازارىياسىن، نەگىزگى لۇشيانىن، نەگىزگى جوباسىن باتىل داىەكتىلەندىرىپ، يىدەيانى ازات ەتىپ، شىندىقتى ەس جۇزىنەن بىزدەپ، داۋىرمەن بىرگە بىلگەرىلەپ، شىنشىل دا بىسكەر بولپ، بۇكىل ەلدەگى ەار ۇلت جاستارىن

پارتياغا باتىل بلەسۋگە نىتتماقتاستىرىپ،
ەلمىزدى باي دا قۇدىرەتتى، دەموكراتىيالى،
وركەنيەتتى، جاراسىمدى، كورىكتى
سوتسىيالىستىك وسىزاماندانغان قۇدىرەتتى
ەل ەتپ قۇرىپ شىعپ، كوممۇنىزمىدى
جۇزەگە اسىرۋ جولىندا سوڭىنا دەيىن
كۇرەسەدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى
جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ
باشلىغىندا دامىپ، جەتلىپ، باستان -
اياق توڭكەرىستىك كۇرەستىڭ الدىڭغى
لەگىندە ءجۇردى، ول داڭقتى تارىحقا يە.
جاڭا جۇڭگو قۇرىپ، سوتسىيالىستىك ءتۇزىم
ورناتىپ جانە ونى بەكەمدەپ،
سوتسىيالىستىك ەكونوميكانى، ساياسىدى،
مادەنيەتتى دامىتۋ بارىسىندا جالىندى
قوسىن مەن ەكىپىندى قوسىندىق رولىن
ساۋلەلەندىرىپ، پارتىيا ءۇشىن تىڭ جالىندى
كۇشتەر مەن قىزمەت تايانىشتارىنان ءىر
توبىن جەتلىدىرىپ جانە ازىرلەپ بەردى.

پارتيا 11-كەزەكتى ورتالىق كومىتەتنىڭ
ئۇشنىشى جالپى ماجىلىسىنەن بەرى،
كوممۇنىستىك جاستار وداعى پارتيانىڭ
قىزمەت ئۇيىنىنىڭ اۋسۇنا ساي،
قىزمەتتى رەفورمالاۋ، ەسىك اشۇ جانە
ەكونومىكىالىق قۇربىلىسىپەن تىعىز
ۇشتاستىرا وتىرىپ ورىستەتپ،
سوتسىيالىستىك وسىزاماندىرۇ قۇربىلىسى
ستەرىن بىلگەرىلەتۇ جولىندا ماڭىزدى
ۇلەستەر قوسىپ، جاس ۇرپاقتاردىڭ اقاۋسىز
جەتىلۋىن جەبەدى. جۇڭگوشا سوتسىيالىزم
جاڭا داۋىرگە ۇتتى، كوممۇنىستىك جاستار
وداعى ەداۋىردىڭ باستى تاقىرىبىنان جازباي،
رەفورمالاۋ مەن جاڭالىق اشۇعا بەل بايلاپ،
جاستار وداعىن قاتاڭ باسقارۇعا تاباندى
بولىپ، قالىڭ جاستاردى پارتيا
باشقىلىعىندا ۇلى كۇرەستىڭ، ۇلى
ىنچەنەرىانىڭ، ۇلى ستەردىڭ، ۇلى ارماننىڭ
جاندى امالياتىنا ەكىپىندەي ارالاسۇعا
نىتماقتاستىرادى جانە باستايدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ
جاڭا داۋىردەگى نەگىزگى مىندەتى:
جۇڭگوشا سوتسىيالىزمنىڭ ۇلى تۇىن بىىك
ۇستاپ، شي جىنپىڭ جاڭا داۋىر جۇڭگوشا
سوتسىيالىزم ىدەياسىن جەتەكشى ەتىپ،
پارتىيانىڭ سوتسىيالىزمنىڭ العاشقى
ساتسىمىنداعى نەگىزگى لۇشىيانىن
بۇلجىماسىتان دايەكتىلەندىرىپ،
ەكونومىكالىق قۇرىلىمىتى وزەك ەتىپ، ءتورت
نەگىزگى پرىنسىپتەن، رەفورمالاۋ، ەسىك
اشۋدان جازباي، جاستار وداعىنىڭ ساياسى
سىپاتىن، العاباسارلىق سىپاتىن، بۇقارالىق
سىپاتىن شىن مانىندە ساقىتاپ جانە
كۇشەيتىپ، سوتسىيالىزمنىڭ قۇرۇشىلارى
مەن ءىزباسارلارىن جەتىلدىرۋدى ءتۇبىرلى
مىندەت، پارتىيانىڭ بىلىك جۇرگىزۋدەگى
جاستاردىڭ بۇقارالىق نەگىزىن بەكەمدەۋ
جانە كەڭەيتۋدى ساياسى جاۋاپكەرشىلىك،
تۇيىننەن اۋىتقىماي، جالىپى جاعدايعا
قىزمەت ەتۋدى قىزمەتتىڭ نەگىزگى

جەلىسى ەتىپ، جاستاردى سوتسىيالىزمنىڭ وزەكتى قۇن جۇيەسىمەن تارىيەلەۋ، جۇڭگوشا سوتسىيالىزم قۇرۇدىڭ ۇلى امالياتى بارىسندا مۇراتتى، ءمورالدى، مادەنيەتتى، ءتارتىپتى جاستاردى جەتىلدىرىپ، پارتيا ءۇشىن تىڭ كۇشتەر ازىرلەۋگە، مەملەكەت ءۇشىن جاس قۇربلىشى دارىندىلاردى جەتىلدىرۋگە كۇش سالۋ، جاستاردى نىتتماقتاستىرىپ جانە باسساپ، ءوز كۇشىنە سۇيەنىپ قاجىرلىلىقىپەن يىگىلىك جاراتۋ، سوتسىيالىستىك ەكونومىكالىق قۇربلىستى، ساياسي قۇربلىستى، مادەنيەت قۇربلىسىن، قوعامدىق قۇربلىستى، ەكولوگىيالىق وركەنيەت قۇربلىسىن بەلسەنە بىلگەرىلەتىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ، رەفورمانى جاپپاي تەرەڭدەتۋدىڭ، مەملەكەتتى جاپپاي زاڭمەن باسقارۋدىڭ، پارتىيانى جاپپاي قاتىڭ باسقارۋدىڭ امالياتىنا جابال اتسالىسىپ، ”قوس 100 جىلدىق“ كۇرەس نىساناسىن، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۈلدەنۋى

سېنىدى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇ
جولىنىدا اقبل - پاراساتى مەن كۇش -
قايراتىن ارناۋ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداغى
يدەيالىق ساياسى قىزمەتتى كۇشەيتىپ،
يدەيالىق ساياسى قىزمەتتى ورستەتىلگەن
بارلىق قىزمەتكە سىڭىرەدى، جاستاردى
ماركسىزم - لەنىنىزم، ماۋ زىدۇڭ يىدەياسىن،
دىڭ شياۋپىڭ نازارىياسىن، ”ۇشكە ۋاكىلدىك
ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىن، عىلمى دامۇ
كوزقاراسىن، شي جىنپىڭ جاڭا ءداۋىر
جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يىدەياسىن ۇيرەنۇگە
ۇيمىداستىرادى، پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشيان
تارىيەسىن، وتانىشلىدىق، كوللەكتىۋىزم جانە
سوتسىيالىستىك يىدەيا تارىيەسىن،
سوتسىيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسى
تارىيەسىن، جۇڭخۇانىڭ تاڭداۋلى ءداستۇرلى
مادەنىيەتى، توڭكەرىستىك مادەنىيەتى،
سوتسىيالىستىك وزىق مادەنىيەتى تارىيەسىن،
تياۋ زامان تارىخى، وسىزامان تارىخى

تارىيەسى مەن مەملەكەت جاعدايى
تارىيەسىن، دەموكراتيا جانە زاڭمەن باسقارۋ
تارىيەسىن كەڭىنەن ورستەتىپ، جاستاردىڭ
ۇلتتىق ار-نامىسىن، وزىندىك سەنمىن
جانە ۇزىن الۋەتتەندىرۋ رۋحىن كۈشەيتىپ،
مۇرات، سەنم جانە دۇنيە، ۇمىر، قۇن دۇرس
كوزقاراسىن ورناتىپ، جۇڭگوشا
سوتسىيالىزمنىڭ جول سەنمىن، نازاريا
سەنمىن، ۇزىم سەنمىن، مادەنيەت
سەنمىن اناعۇرلىم بەكەمدەپ، جاستاردى
ۇلتتى گۈلدەندىرۋدىڭ كەلەلى مىندەتىن
ارقالاي الاتىن ۇداۋردىڭ جاڭا تۇلعالارنا
اينالدىرۋعا قۇلشىنادى. وداق مۇشەلەرىنە
جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك ورتاق مۇرات پەن
كوممۇنىزم ۇلى مۇراتى تارىيەسىن ۇسوزسىز
جۇرگىزۋ ۇتىس. جاستاردىڭ وسىزامانعى
عىلىم-مادەنيەت بىلىمدەرىن ۇيرەنىپ،
ادامزات قوعامى جاراتقان وركەنيەتتىڭ
بارلىق جەتستىكتەرىن قابىلداپ جانە ودان
ۇلگى الۋىنا قۇلشىنا كۈمەكتەسىپ،

كاپىتالىزم مەن فەودالىزمنىڭ شىركى
يەنە ياشنىڭ زىددىرىنى ساقىتىدىرىپ،
جاستاردىڭ يەنە - مۇرادىق ساپاسى مەن
ئىلىم - مادەنىيەت ساپاسىنى ئۆزىكىسىز
جوعارىلاتىدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداى
جاستاردى باسقاپ، ەكونومىكىلىق،
قوعامدىق دامۇ بارىسىدا جالىندى قوسىن
مەن ەكىپىندى قوسىندىق رولىنى
ساۋلەندىرىدى. ەلىمىز قوعامىندى
باستى قايشىلىقتىڭ حالقتىڭ كۈن سايىن
ارتىپ وتىرىغان تاماشا تۇرمىس قاچەتى مەن
دامۇدىڭ بىر كەلىكى، تولىق بولماۋى
اراسىندى قايشىلىققا وزگەرگەننى
قاداغالاپ، جاستاردى رەفورمالاۋ، ەسىك اشۇ
جانە سوتسىيالىستىك وسىزىزىماندىرىۋ
قۇرىلىشىنىڭ امالىياتىنا ارالاشۇعا
ۋىمىداسىتىرىپ، جاڭالىق اشا دامۇ،
سايكەسە دامۇ، جاسىل دامۇ، اشىق دامۇ،
تەڭ يىگىلىكتەنە دامۇ ۋىستىنىمىن

دايهكتىلەندىرىپ، مەملەكەتتىكى ئىلىم-
تەحنىكا، وقۇ-اعارتۇمەن گۈلدەندىرىش،
دارىندىلارمەن كۈشەيتىش ستراتىگىياسىن،
جاڭالىق اشۇ ارقىلى دامۇدى جەبەش
ستراتىگىياسىن، اۋىل-قىستاقتى كوركەيتىش
ستراتىگىياسىن، وڭىرلىك سايكەستى دامۇ
ستراتىگىياسىن، باياندى دامۇش
ستراتىگىياسىن، اسكەرىي ونەركاسىپ پەن
حالىقتىق ونەركاسىپتى توعىستىرا دامىتىش
ستراتىگىياسىن اتقارۇدى جەدەلدەتپ،
ئىلىم-تەحنىكا-بىرىنشى وندىرگىش
كۈش كوزقاراسىن جانە جاڭالىق اشۇ-
دامۇعا جەتەكشىلىك ەتەتىن بىرىنشى
قوزعاۋشى كۈش كوزقاراسىن ورناتىپ، وزىق
ئىلىم-تەحنىكالىاردى مەڭگەرىپ جانە
قولدانىپ، وسىزامانى باسقارۇ تاسىلدەرىن
ۇيرەنىپ جانە وعان ۇيلەسىپ، ادالدىقپەن
ەڭبەك ەتىپ، باتىلدىقپەن جاڭالىق اشىپ،
قوعامدىق وندىرگىش كۈشتەردى دامىتىپ،
مەملەكەتتىڭ جالىپى قۇاتىن ارتتىرىپ،

حالىقتىڭ تۇرمىس دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ،
ھلىمىزدىڭ ەكونومىكىلىق، قوعامدىق
دامۇنىنىڭ ستراتەگىيالىق نىساناسىن جۈزەگە
اسىرۇ جولىندا ەسە قوسادى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى
پارتىيانىڭ جاستاردى باسقارۇ پرىنسىپىن
دايەكتىلەندىرىپ، پارتىيانىڭ جاستارمەن
بايلانس جاساۋداعى كوپىرلىك جانە
دانەكەرلىك رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ،
پارتىيا ۇشىن جاستار قىزمەتىن ويداعىداي
ستەيدى. پارتىيا مەن ۇكىمەتتىڭ جاستار
قىزمەتىن باسقارۇنا بەلسەنە كومەكتەسەدى،
جاستاردى ورگەندەتۇ جوسپارىنىڭ
تياناقتانۇن سايكەستىرەدى جانە
جەدەلدەتەدى، ارقالاي الاتىن الەۋمەتتىك
مىندەتتەردى بىرىقتىلىقپەن ارقالاپ،
مەملەكەتتى باسقارۇ جۇيەسى مەن باسقارۇ
قابىلەتىن وسىزاماندىرىۋعا قىزمەت
وتەيدى. مەملەكەت پەن حالقتىڭ
مۇددەسىن قورعاۋمەن قاتار، جاستاردىڭ

ناقتى مۇددەسىنە ۋاكىلدىك ەتەدى جانە ونى قورعايدى. پارتيانىڭ وزەكتى مىندەتتەرىن نەگىز ەتە وتىرىپ، جاستاردىڭ ەرەكشەلىگىنە ۋىلەسەتىن ەەرىبەس قىمىلداردى ورىستەتىپ، جاستاردىڭ قىزمەتىنە، ۋىرەنۋىنە جانە تۇرمىسىنا كوڭىل ءبولىپ، جاستارعا شىنايى قىزمەت وتەپ، پارتيا مەن ۋكىمەتكە جاستاردىڭ پىكىرى مەن تالاپتارىن جەتكىزىپ، قوعامدىق باقىلاۋدى ورىستەتەدى، جاستار مەن ورەندەردى زىاندايتىن ءتۇرلى قۇبىلىستارمەن كۇرەس جاساپ، جاستار مەن ورەندەردىڭ اقاۋسىز جەتىلۋىن قورعايدى جانە جەبەيدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى وتانشىلدىق تۋىن بىىك ۇستاپ، بۇكىل ەلدەگى ءار ۇلت جاستارى اراسىنداى تەڭشىدىكىتى، بەرەكە - بىرلىكتى، قايرىمدىلىقتى، جاراسىمدىلىقتى باتىل قورعاپ جانە دامىتىپ، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتادى؛

شياڭگاڭ ەرەكشە اكىمىشلىك رايونىنداعى جاس باۋىرلاستارمەن، اۋمىن ەرەكشە اكىمىشلىك رايونىنداعى جاس باۋىرلاستارمەن، تايۋاندىغى جاس باۋىرلاستارمەن جانە شەتەلدەردەگى جاس مۇھاجىر باۋىرلاستارمەن نىتتىماقتى كۈشەيتىپ، ”بىر ەل، ەكى ءتۈزىم“ باعىتى بويىنشا، شياڭگاڭ، اۋمىننىڭ ۇزاق ۋاقت گۈلدەنىپ - كوركەيۋى مەن ورنىقتىلىغىن جانە وتاننىڭ بىرلىككە كەلۋ ۇلى ءسىننىڭ ورنىدالۋىن بىرگە جەبەيدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداغى ەلىمىزدىڭ تاۋەلسىزدىگى مەن يەلىك ۇقعىن قورعاپ، بەيبىت، تاتۋ - ءتاتتى ۇمىر كەشىرۋگە، وزىنە - ۇزى قوجايىن بولۋعا، بىر - بىرىنەن ۇيرەنىۋگە، تەڭ تۇرعىدا سەلبەستىك جاساسۋعا، بىرگە دامۋعا تاباندى بولۋ نەگىزىندە، دۇرىس ادبەت - مۇددە كوزقاراسىنان جازباي، دۇنيە جۇزىندەگى ءارقايسى ەلدەردىڭ جاستار ۇيىمدارىمەن

بارس - كەلس جانە دوستىق قاتناستى بەلسەنە دامىتىپ، ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ قۇربىلىسىن بلگەرلەتۈگە بەلسەنە اتسالىسىپ، زورەكەرلىك پەن وكتەمدىك ساياسىيە قارسى تۇرىپ، دۇنيە جۇزىنىڭ بەيىتتىشىلىگىن قورعاپ، ادامزاتنىڭ العا باسۇن جەبەپ، ادامزاتنىڭ تاعدىرلاستىرتىۋدى ولگەرلەتەدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى جاڭا داۋىردەگى نەگىزگى مىندەتنى ورىنداۋ ۇشىن، سوز جوق، بۇقارالىق ۇيىمداردىڭ جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك دامۇ جولىنا تاباندى بولۋدان اۋىتقىماي، ساياسىي سىپات سىندى جان جۇيەنى مەڭگەرىپ، العاباسارلىق سىندى ماڭىزدى تۇيىنگە نازار اۋدارىپ، بۇقارالىق سىپات سىندى تۇبىرلى ەرەكشەلىكتى تياناق ەتىپ، وداق رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، وداقتى جاپپاي قاتال باسقارىپ، وداق قۇربىلىسىنىڭ

علميلانۇ دەنگە يىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۇى كەرەك. تاڭداۋلى ءداستۇر مەن ستىلدى ساۋلەلەندىرىپ، قىزمەتتى جاندى دا جالىندى، جاسامپازدىقپەن ورىستەتپ، كوممۇنىستىك جاستار وداعىن جاستاردى نىتماقتاستىرۇدىڭ، باۋلۇدىڭ بەرىك ۇيتقىسى ەتپ قۇرىپ شىعۇى كەرەك. جاستار وداعى قۇرىلىسىندا مىناداي نەگىزگى تالاپتاردى دايەكتىلەندىرۇ ءتپس:

(1) پارتىيانىڭ باششىلىعىنا تاباندى بولۇ. بۇكىل وداقتاعىلار پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشىيانىنا مىزىمىستان تاباندى بولسپ، دىڭ شياۋپىڭ نازارىياسى، ”ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يدەياسى، علمى دامى دامۇ كوزقاراسى، شى جىنپىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدەياسى جانە پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشىيانى ارقىلى يدەيا مەن ارەكەتتى بىرلىككە كەلتىرۇى، وداقتىڭ ءتۇرلى قىزمەتتەرى ەكونومىكالىق قۇرىلىس سىندى وزەككە بويسۇنۇى جانە وعان قىزمەت

هتۇى، رەفورمالاۋغا، ەسك اشۇغا تاباندى بولۇ
مەن ۋورت نەگىزگى پرىنسىپكە تاباندى
بولۇدى بىرلىككە كەلتىرىپ، پارتىيانىڭ
نەگىزگى لۇشىيانىن وداق قىزمەتىندە جان -
جاقتىلى دايەكتىلەندىرۋ كەرەك. ساياسى
تانىمدى، جالپى جاعداي تانىمىن، ۇيتقى
تانىمىن، قاتار تۈزەۋ تانىمىن بەرىك ورناتۇ،
باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ پارتىيا ورتالىق
كومىتەتىندەگى ۇيتقىلىق ورنى مەن بۇكىل
پارتىياداعى ۇيتقىلىق ورنىن باتىل قورعاۋ،
شي جىنپىڭ جولداسى ۇيتقى ەتكەن پارتىيا
ورتالىق كومىتەتىنىڭ بەدەلى مەن
ورتالىقتانغان ۋىرتۇتاس باسشىلىعىن باتىل
قورعاۋ، پارتىيانىڭ ەركى مەن قۇتتاماسىن
باتىل دايەكتىلەندىرۋ، ساياسى ۋارتىپ پەن
ساياسى ەرجەگە قاتاڭ بويسۇنۇ كەرەك. وداق
قۇرىلىسىن پارتىيا قۇرىلىسى ارقتى جەبەۋگە
تاباندى بولۇ، وداق قۇرىلىسىندا پارتىيانىڭ
تالابىن دايەكتى تىياناقتاندىرۋ، وداق
قۇرىلىسىن پارتىيا قۇرىلىسىنىڭ جالپى

تۇلعالىق جوسپارىنا ەنگىزىپ، بىرگە
ورنالاستىرۇ، بىرگە تەكسەرۇ، بىرگە
قوربتىندىلاۋ كەرەك.

(2) جاستاردىڭ دۇرىس مۇرات، بەرىك
سەنىم ورناتۇنا كومەكتەسۇدى ماڭداي الدى
مىندەت ەتۇگە تاباندى بولۇ. ءسوز جوق،
مۇرات، سەنىم سىندى بىيك بەلەستە تۇرىپ،
جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى
جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇ جولىندا
كۇرەسەتىن ءداۋىر تاقىرىبىن مىقتى يگەرىپ،
جاستاردىڭ تارىخى جاۋاپكەرشىلىگى مەن
قۇلىشىنۇ رۇحىن تاسقىنداتىپ، بارشا
جاستاردى ءداۋىردىڭ الدىڭعى لەگىندە
جۇرۇگە ۇيىمداستىرۇ جانە جۇمىلدىرۇ
كەرەك. وداق مۇشەلەرىنىڭ العاباسارلىعىن
ساقىتاۋ جانە كۇشەيتۇ سىندى ءداۋىر
تاقىرىبىن وزەك ەتە وتىرىپ، وداق
مۇشەلەرىنىڭ دائىق سەزىمىن شىنايى
كۇشەيتۇ، ولاردىڭ ۇلگىلىك رولىن
ساۋلەلەندىرۇ كەرەك.

3) جاستارعا قىزمەت وتەۋ سىندى قىزمەتتىڭ ارقاۋىنا تاباندى بولۇ. جاستاردى وزەك ەتۇ، جاستاردىڭ قاجەتتىن نەگىز ەتۇ، قىزمەت وتەۋ تانىمىن كۇشەيتۇ، قىزمەت وتەۋ قابىلەتتىن جوعارىلاتۇ، قىزمەت وتەۋ بايلىعىن اشۇ، قولدان كەلگەننىڭ ءبارىن سىتەپ جاستاردىڭ مۇڭ - مۇقتاجىن شەشۇ، قىيىنشىلىعى بار جاستار مەن ورەندەرگە كۆپىرەك كوڭىل ءبولۇ، جاستار مەن ورەندەردىڭ زاڭدى ۇقىق - مۇددەسىن قورعاۋ، وداق ۇيىمىن جاستاردىڭ قىيىنشىلىققا تاپ بولغاندا ەسىنە الاتىن، نىزدەگەندە جانىنان تابىلاتىن، ولارعا سۇيەۋ بولاتىن ارقا - تىرەگىنە اينالىدىرۇ كەرەك.

4) دەموكراتىيالىق ورتالىقتاندىرۇ تۇزىمىنە تاباندى بولۇ. دەموكراتىيالىق ورتالىقتاندىرۇ ءتۇزىمى دەگەننىمىز كوممۇنىستىك جاستار وداغىنىڭ ءتۇبىرلى ۇيىمدىق پرىنسىپى. دەموكراتىيانى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، وداق مۇشەلەرىنىڭ نەگىزگى

تۇلعالىق ورنىنا قۇرمەت ەتىپ، وداق مۇشەلەرىنىڭ دەموكراتىيالىق ۇقىعەن شىنايى قامتاماسىز داندېرۇ كەرەك. ورتالىقتان دېرۇدى دۇرىس اتقارىپ، ۇيمىشىلىدىق پەن تارتىشىشەڭدىكى كۇشەيتىپ، وداق ۇيمى قارارلارنىڭ ۇتمىدى، داىەكتى اتقارىلۇنا كەپلىدىك ەتۇ كەرەك.

(5) رەفورمالاۋ مەن جاڭالىق اشۇعا تاباندى بولۇ. پارتىيانىڭ كوممۇنىستىك جاستار وداعى رەفورماسى جونىندەگى تالاپتارن تياناقتاندىرىپ، ۇيمىداستىرۇ مەن قىزمەتتەگى جاڭالىق اشۇدى بىلگەربىلەتىپ، وداقتىڭ باۋراعىشتى مەن ۇيسقىشتىعەن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، وداق قىزمەتنىڭ ۇتمىدى قامتۇ كولەمىن ۇزدىكسىز كەڭەيتۇ كەرەك. نەگىزگى ساتى ۇيمىدارى – وداقتىڭ بارلىق قىزمەتنىڭ نەگىزى. وداقتىڭ باسشىلىق ورگاندارى نەگىزگى ساتىنى ماڭداي الدى ورنىعا قويۇ كوزقاراسىن

ورناتىپ، سىكەر، شىنشىل بولۇشتىلىن ساۋلەلەندىرىپ، نەگىزگى ساتىغا شىكەرلەي ارالاسىپ، نەگىزگى ساتى ۋەشەن قىزمەت وتەپ، نەگىزگى ساتى قۇربلىسىن تاباندىلىقپەن مىقتى يىگەرىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ ۋە مىرشەڭدىگىن ۋەزدىكىسىز كۈشەيتۋ كەرەك.

6) جاستار ۋەداعىن قاتاڭ باسقارۋغا تاباندى بولۇ. قاتاڭ ۋەشەم، قاتاڭ شارانى جاستار ۋەداعىن جاپپاي قاتاڭ باسقارۋدىڭ جالپى بارىسى مەن ۋەرقايسى جاقتارىنا ۋەسىڭىرۋ كەرەك. جاستار ۋەداعىن ۋەرەجە بويىنشا باسقارۋغا تاباندى بولۇپ، ۋەداتىڭ شىكى ۋەرەجە - ۋەتۈزىم جۈيەسىن ۋەرناتۇ جانە ۋەنى كەمەلدەندىرۋ كەرەك. ەڭ ۋەلى ۋەدات كادىرلارنىن باستاپ قاتاڭ باسقارۇ، ۋەداتىڭ باسىشلىق ۋەرگاندارى مەن باسىشى كادىرلارنى باسقارۇ - باقىلاۋدى ۋەتۈيىندى كۈشەيتىپ، ۋەرگان - ۋەدانۇغا، اكىم - شىكىلىكتەنۇگە، اقسۈيەكتىككە، ۋەينىغا اينالدىرۇ نىسايىنا

باتىل قارسى تۇرۇ كەرەك. ساياسىي، داۋىرلىك، پرىنسىپتىك، جاۋىنگەرلىك سىپاتىن كۈشەيتۈ تالابىنا ساي، وداق شىندەگى ساياسىي تۇرمىستى قاتايىتۇ جانە جۈيەگە تۇسىرۇ، وداق شىندەگى بەلسەندى، اقاۋسىز ساياسىي مادەنيەتتى دامىتىپ، سالتى تازا، ستىلى دۇرس تاماشا ساياسىي ەكولوگيا قالىپتاستىرۇ كەرەك.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى ورتالىق كومىتەتى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتىنىڭ باششىلىغىدا بولادى، وداقتىڭ جەرگىلىكتى ۇيىمدارى مەن نەگىزگى ساتى ۇيىمدارى وزىمەن دارەجەلەس پارتىيا كومىتەتىنىڭ باششىلىغىدا، سونمەن بىرگە كوممۇنىستىك جاستار وداغىنىڭ جوعارى دارەجەلى ۇيىمنىڭ باششىلىغىدا بولادى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ

تاپسىرۇمەن جۇڭگو پيۇنەرلەر قوسىنىنىڭ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتەدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى جۇڭخۇا مەملەكەتتىك جاستار بىرلەستىگىنىڭ ۇيتقى توپ مۇشەسى بولپ، جەتەكشى رول اتقارادى. جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ باسشىلىغىندا، جۇڭخۇا مەملەكەتتىك وقۇشىلار بىرلەستىگىنىڭ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتەدى.

بىرىنشى تاراۋ وداق مۇشەسى

1- تارماق جاسى 14 تەن جوعارى، 28 دەن تومەن جۇڭگو جاستارى وداقتىڭ ۇستاۋىن مويىنداسا، وداق ۇيىمدارىنىڭ بىرىنە قاتىناسۇدى جانە وندا بەلسەنە قىزمەت سىستەۋدى، وداقتىڭ قارارلارىن اتقارۇدى جانە وداق جارناسىن ۋاعىندا تاپسىرۇدى قالاسا، جۇڭگو كوممۇنىستىك

جاستار وداعنا كرۋدى ءوتىنىش ەتۋىنە بولادى.

وداق مۇشەلەرنىڭ جاسى 28 گە تولىپ، وداقتا وتەيتىن مىندەتى بولماسا، وداقتان شەگىنۋ رەسمىيەتىن وتەۋى ءتيس. وداق مۇشەلەرى كوممۇنىستىك پارتىياعا كىرگەننەن كەيىن دە وداق مۇشەلىگىن ساقىتاي بەرەدى، جاسى 28 گە تولغاننان كەيىن، وداقتا وتەيتىن مىندەتى بولماسا، وداق مۇشەلىگى ەندىگارى ساقىتالمايدى.

2-تارماق وداق مۇشەسى مىناداي بورىشتاردى وتەۋ كەرەك:

(1) ماركسىزم-لەنىنىزمىدى، ماۋ زىدۇڭ يەدىياسىن، دىڭ شياۋپىڭ نازارىياسىن، ”ۋشكە ۋاكىلدىك ەتۋ“ ماڭىزدى يەدىياسىن، عىلمى دامۋ كوزقاراسىن، شي جىنپىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يەدىياسىن مۇقىيات ۇيرەنىپ، وداقتىڭ نەگىزگى بىلىمدەرىن، عىلىم، مادەنىيەت، زاڭ جانە كاسپىتىك بىلىمدەردى ۇيرەنىپ، حالققا قىزمەت ەتۋ

قابىلەتنى ۈزدىكىسىز جوعارىلاتۇ.

(2) پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشىيانى مەن
تۇرلى باعت، ساياساتتارىن ۈگىتتەۋ جانە
اتقارۇ، رەفورمالاۋ، ەسىك اشۇ جانە
سوتسىيالىستىك وسزاماندىرىۋ قۇرىلىسنا
بەلسەنە قاتىناسۇ، وداق ۈيمى تاپسىرعان
مىندەتتى قۇلىشىنا ورىنداۋ، ۈيرەنۋدە،
ەڭبەكتە، قىزمەتتە جانە باسقا دا قوعامدىق
قىمىلداردا ونەگەلى رول اتقارۇ.

(3) مەملەكەتتىڭ زاڭدارىنا، زاڭدىق
رەجەلەرىنە جانە وداقتىڭ تارتىبىنە سانالى
بويىسۇنۇ، وداقتىڭ قارارلارىن اتقارۇ،
سوتسىيالىستىك جاڭاشا سالتتى
ساۋلەلەندىرىۋ، ەرىكتى قىزمەت وتەۋگە
بەلسەندى قاتىناسۇ، سوتسىيالىستىك وزەكتى
قۇن كوزقاراسى مەن سوتسىيالىستىك داڭقى -
نامىس كوزقاراسىن امالياتتا ايگىلەۋ،
كوممۇنىستىك ەمورالدى دارىپتەپ، جۇڭخۇا
ۈلتىنىڭ ەداستۇرلى تاماشا ەمورالدىن
ايگىلەۋ، مەملەكەت پەن حالقتىڭ

مۇددەسىن قورعاۋ، مەملەكەتنىڭ مال - مۈلكى مەن خالىق بۇقاراسىنىڭ اماندىغىن قورعاۋ جولىنىدا كوكىرەك كەرىپ العا شعىپ، ەرلىكىپەن كۈرەس جۇرگىزۋ.

(4) مەملەكەت قورغانىس تارىيەسىن قابىلداپ، مەملەكەت قورغانىس تانىمىن كۈشەيتىپ، وتاندى قورعاۋ بورىشىن بەلسەندىلىكىپەن وتەۋ.

(5) خالىق بۇقاراسىنان كىشىپەيلىدىكىپەن ۇيرەنۋ، جاستاردىڭ العا باسۋىنا ئقىلاسىپەن كۈمەكتەسۋ، جاستاردىڭ پىكىرى مەن تالابىن دەر كەزىندە اڭىس ەتۋ.

(6) سىن جانە ۇز-وزىنە سىندى ورسىتەتىپ، قاتە ۇسوز-ارەكەتتەردى اشكەرەلەۋ مەن تۈزەتۋگە باتىل بولۋ، كەمشىلىك پەن قاتەلىكتى تۈزەتۋگە باتىل بولۋ، نىتماقتى سانالىلىقىپەن قورعاۋ.

3- تارماق وداق مۇشەلەرىندە مىناداي ۇقىقتار بولادى:

(1) وداقتىڭ قاتىستى جىيندارى مەن

وداق ۋىمى وىستەتكەن ءتۇرلى قىمىلدارغا قاتىناسادى، وداق ۋىمىنىڭ تارىيەسى مەن كۆرستان وتكىزۋىن قابىلدايدى.

(2) وداقتا سايلاۋ ۇقىعى، سايلانۇ ۇقىعى جانە داۋىس بەرۋ ۇقىعى بولادى.

(3) وداقتىڭ جىيىندارى مەن وداقتىڭ مەدىيالارىندا وداق قىزمەتى جانە جاستار كوڭىل ءبولىپ وتىرعان ماسەلەلەر جونىندەگى تالقىلارغا قاتىناسادى، وداقتىڭ قىزمەتى جونىندە ۇسىنىس بەرەدى، وداقتىڭ باسشىلىق ورگاندارى مەن قىزمەتكەرلەرىنە باقىلاۋ جۇرگىزەدى جانە سىن ايتادى.

(4) وداقتىڭ قارارلارى جونىندە بوتەن پىكىرى بولسا، ونى باتىل اتقارۋ العى شارتىندا ۇز پىكىرىندە قالۋىنا بولادى، ءارى ونى وداقتىڭ جوعارى دارەجەلى ۋىمىنا ايتۋىنا بولادى.

(5) وداق ۋىمىنىڭ وزىنە شارا كورۋ جونىندەگى تالقى جىيىنىنا قاتىناسادى، سونداي-اق ۇزىن اقتاۋىنا، باسقا وداق

مۇشەسنىڭ وعان كۋا بولۇنا جانە ونى
اقتاۋنا بولادى.

6) وداقتىڭ ءارقانداي دارەجەدەگى
ۋىمىنان تارتىپ ورتالىق كومىتەتنە
دەيىن تالاپ قويۇنا، اربز بەرۋىنە جانە
شاعىم ايتۇنا، سونداي-اق قاتىستى
ۋىمداردان جاۋاپكەرشلىكپەن جاۋاپ بەرۋدى
تالاپ ەتۇنە بولادى.

وداقتىڭ ءارقانداي دارەجەدەگى
ۋىمىننىڭ نەمەسە جەكەننىڭ وداق
مۇشەلەرىن ۇقپىنان ماقرۇم ەتۋ ۇقىعى
جوق.

4-تارماق وداق مۇشەلەرىن دامىتۇدا،
ءسوز جوق، ساياسى ولسەمدى ماڭداي الدى
ورىنعا قويىپ، مىناداي رەسمىەتتەردى قاتاڭ
وتەۋ كەرەك:

1) وداققا كىرۋدى ءوتىنىش ەتۋشى
جاسقا وداق مۇشەسىنەن ەكى ادام
تانىستىرۋشى بولادى.

2) تانىستىرۋشى تانىستىرىلۇشىغا

وداق ۋىستىۋىن جاۋاپكەرشىلىكپەن تۇسىنىدىرەدى، تانىستىرېلۇشنىڭ يىدەياسىن، بەينەسىن جانە كەشىرمەسىن وداق ۋىمىنا تۇسىنىدىرەدى.

3) وداققا كىرۋى تالاپ ەتكەن جاستار ياچەيكا القاسىنا ۋتىنىش بەرىپ، وداققا كىرۋى ۋتىنىشنى تولتىرادى، ونى ياچەيكا جىنالىسىنىڭ تالقىلاپ ماقۇلداۋى مەن جوعارى دارەجەلى كومىتەتنىڭ بەكىتىۋىنەن وتكىزگەننەن كەيىن عانا وداق مۇشەسى بولادى. وداققا كىرۋى بەكىتىلگەن جاستار ياچەيكا جىنالىسىنىڭ ماقۇلداۋىنان وتكەن كۈننەن باستاپ وداققا مۇشە بولغان ەسەپتەلەدى.

5- تارماق جاڭا وداق مۇشەسى، ەسوز جوق، وداققا مۇشە قابىلداۋ سالتىنا قاتىناسىپ، وداق تۇنىڭ استىندا وداققا كىرۋىگە سەرت بەرۋى كەرەك. سەرت ەسوزى: مەن ۋز ەركىممەن جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداغىنا مۇشە بولامىن، جۇڭگو

كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ باشلىغىدىن
باتىل قولدايمىن، وداقتىڭ ۋىستايۇنا
بويىسۇنامىن، وداقتىڭ قارارلارنى اتقارامىن،
وداق مۇشەسسەنىڭ بورىشىنى وتەيمىن،
وداقتىڭ تارتىپىنە قاتال بويىسۇنامىن،
قۇلشىنىنا ۋىرەنىپ، جۇمىسىتى
بەلسەندىلىكىپەن سىتەيمىن، جاپادا الدا،
راحتتا ارتتا بولپ، كوممۇنىزم سىتەرى
ۋىشىن كۈرەسەمىن.

6- تارماق وداق مۇشەسى بىر
نەگىزگى ساتى ۋىمىنان ەكىنشى بىر
نەگىزگى ساتى ۋىمىنا اۋىساتىن بولسا،
ۋىمىدىق بايلانىسىنى اۋىستىرۋ
رەسىمىيەتتەرىن سوزسىز دەر كەزىندە وتەۋ
كەرەك.

7- تارماق وداق مۇشەسىنىڭ
بورىشىنى ونەگەلى وتەپ، سوتسىيالىستىك
وسىزاماندىرۋ قۇرىلىسى مەن وتاندى
قورعاۋ سىنىدە ەلەۋلى ەڭبەك
كورسەتكەن وداق مۇشەلەرىن وداق

ۋىمى ماراپاتتاۋ تىس.

ماراپاتتاۋ مىناداي تۇرگە بولىنىدى:
ھابارلاندىرىپ ماداقتاۋ، كوممۇنىستىك
جاستار وداعى ورتالىق كومىتەتى، ولكە، قالا،
اۋدان دارەجەلى كومىتەتتەر مەن نەگىزگى
ساتى وداق كومىتەتتەرى جاعىنان
كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ تاڭداۋلى
مۇشەسى اتاعى بەرىلەدى.

8- تارماق وداق مۇشەسىندە وداقتان
شەگىنۋ ەركىندىگى بولادى. وداق مۇشەسى
وداقتان شەگىنۋدى تالاپ ەتكەندە، ياچەيكا
القاسىنا جازباشا ۋەتىنىش بەرۋى تىس،
ياچەيكا جىنالىسى تىزىمنەن شىعارۋدى
ۋىعارادى، ەرى ونى جوعارى دارەجەلى
كومىتەتكە مالىمدەپ ەستەلىككە الدىرادى.

وداق مۇشەسى ەگەر ورنىدى سەبەبى
بولماي، ۇدايى 6 اي وداق جارىناسىن
تاپسىرماسا، وداقتىڭ ۋىمدىق تۇرمىسىنا
قاتىناسپاسا، نەمەسە ۇدايى 6 اي وداق
ۋىمى ورنالاستىرعان جۇمىستى سىتەمەسە،

وندا وداقتان وزدىگىنەن قول ۇزگەن بولپ
ەسەپتەلەدى. ياچەيكا جينالىسى وداقتان
وزدىگىنەن قول ۇزگەن مۇنداي وداق
مۇشەسىن تىزىمنەن شىعارۋدى ۇيعارۋى،
ارى ونى ەبىر دارەجە جوعارى كومىتەتنىڭ
بەكتۋىنە جولداۋى ەتىس.

9- تارماق وداقتىڭ ۇيىمدارى مەن وداق
مۇشەلەرى ەرەجە بويىنشا وداق مۇشەسى
كۋالىگىن باسقارۋ جانە سىتەتۋ كەرەك.

ەكىنشى تاراۋ وداقتىڭ ۇيىمدىق ەتۈزىمى

10- تارماق جۇڭگو كوممۇنىستىك
جاستار وداغى - دەموكراتىيالىق
ورتالىقتاندىرۋ ەتۈزىمى بويىنشا ۇيىمداسقان
تۇتاس تۇلعا. وداقتىڭ دەموكراتىيالىق
ورتالىقتاندىرۋ ەتۈزىمىنىڭ نەگىزگى
پرىنسىپتەرى مىناداي:

(1) وداق مۇشەسى وداق ۇيىمىنا،
ازشلىق كوپشىلىككە، تومەن دارەجەلى

ۋىمىدار جوعارى دارەجەلى ۋىمىدارغا بويىسۇنادى .

(2) وداقتىڭ مەملەكەتتىك باسشىلىق ورگانى – وداقتىڭ مەملەكەتتىك قۇربلتايى جانە ول جارققا شىعارعان ورتالىق كومىتەت. وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار دارەجەلى باسشىلىق ورگاندارى – وزىمەن دارەجەلەس وداق قۇربلتايلارى جانە ولار جارققا شىعارعان وداق كومىتەتتەرى، وداقتىڭ ءار دارەجەلى كومىتەتتەرى وزىمەن دارەجەلەس قۇربلتايلار الدىندا جاۋاپتى بولادى ءارى وعان قىزمەتنەن مالىمەت بەردى .

(3) وداقتىڭ ءار دارەجەلى باسشىلىق ورگاندارى، وزدەرى تاعاينىنداغان ۋاكىلدىك ورگانداردى قوسپاعاندا، باسقاسىنىڭ ءبارى سايلاۋ ارقىلى جارققا شىعادى .

(4) وداقتىڭ ءار دارەجەلى باسشىلىق ورگاندارى تومەن دارەجەلى ۋىمىدار مەن وداق مۇشەلەرىنىڭ پىكىرلەرىن ۇنەمى تىڭداپ

جانە مۇقيات بىر جاقتىلى ەتىپ وتىرۇى ؛
وداقتىڭ تومەن دارەجەلى ۇيىمدارى، ەارى
وزىنەن جوعارى دارەجەلى ۇيىمدارىنان نۇسقاۋ
سۇراۋى، ولارعا قىزمەتنەن مالىمەت بەرىپ
وتىرۇى، ەارى ۇز مىندەتتەرى كۆلەمىندەگى
ماسەلەلەردى جاۋاپكەرشىلىكىپەن دەربەس
شەشىپ وتىرۇلارى كەرەك. وداقتىڭ ەار
دارەجەلى ۇيىمدارى وداق مۇشەلەرىنىڭ وداق
شىندەگى جۇمىستاردان كۆبىرەك حاباردار
بولۇنا جانە وعان ات سالىسۇنا مۇمكىندىك
تۇدىرۇى كەرەك.

5) وداقتىڭ ەار دارەجەلى كومىتەتتەرى
كۆللەكتىۋ باششىلىق پەن جەكەلەردىڭ
جۇمىس بولىسى بويىنشا جاۋاپتى بولۇن
ۇشتاستىرۇ ۇتۇزىمىن اتقارادى.

11- تارماق وداقتىڭ ەار دارەجەلى
كومىتەتتەرىنىڭ قىزمەتتىڭ قاچەتنە
قاراي، لايىقتى قىزمەت تاراۋلارىن قۇرۇنا
بولادى. وداقتىڭ اۋدان دارەجەلىدەن جوعارى
ەار دارەجەلى كومىتەتتەرىنىڭ ۋاكىلىدىك

ورگان قويۇننا بولادى.

وداقتىڭ ۶ار دارەجەلى قۇربلتايلىرى
جابق كەزدە، دارەجەلەس پارتيا ۋىمى مەن
جوعارى دارەجەلى وداق ۋىمى قاچەت دەپ
قاراسا، بىرگە كەڭسەسپ، پىكىر بىرلىگىنە
كەلگەن سوڭ، وداق ۋىمىنىڭ جاۋاپتى
ادامىن اۋستىرۋعا نەمەسە وعان جاۋاپتى
ادام جبەرۋگە بولادى.

12- تارماق وداقتىڭ ۶ار دارەجەلى
قۇربلتايلىرىنىڭ ۋاكىلىدەرى مەن
كومىتەتەرىن جارقىقا شىعارۋدا
سايلاۋشىلاردىڭ ەركى ايگىلەنۋى ۶تيس.
سايلاۋدا جاسىرىن داۋىس بەرۋ ۶تاسىلى
قولدانىلادى. كاندىداتتاردى كورسەتۋدە
دەموكراتىيانى كەڭىنەن ساۋلەندىرۋ،
كاندىداتتاردىڭ ەسىمدىگىن تولىق
كەڭسەسپ، تالقىلاۋ كەرەك. كاندىدات سانى
سايلانۋعا ۶تيسىتى ادام سانىنان كوپ
بولاتىن پارىقتى سايلاۋ ادسىمەن تىكەلەي
سايلاۋعا دا، نەمەسە پارىقتى سايلاۋ ادسىمەن

ازىرلىك سايلام وتكىزىپ، كانديداتلارنىڭ
ھىممىدىكى چارىققا شىققان سوڭ، بارابار
سايلالۇ ادسىمەن رەسمىي سايلام وتكىزۈگە
دە بولادى. سايلالۇشىلار كانديداتلارنىڭ
اھۋالىنىن ھابار تابۇغا، كانديداتلارنى
الماسلىرىدى تالاپ ھتۇگە، كانديداتلارنىڭ
قاي - قايسىسىن دا سايلالماۋغا جانە باسقا
ادامى سايلالۇغا ۇقىقتى. ۶ارقانداي ۇيم مەن
جەكەنىڭ ۶ارقانداي تاسلىمەن سايلالۇشىلارنى
بەلگىلى بىرەۋدى سايلالۇغا نەمەسە سايلالماۋغا
ماجبۇرلەۋىنە بولمايدى.

وداقتىڭ ورتالىق كومىتەتى مەن
جەرگىلىكتى ۶ار دارەجەلى كومىتەتتەرى
مۇشەلەرىنىڭ، كانديدات مۇشەلەرىنىڭ
شىندەگى ارناۋلى وداق كادىرلارنىڭ قىزمەت
ورنى اۋىسقاندا، ولار مۇشە نەمەسە كانديدات
مۇشە مىندەتىنەن وزدىگىنەن بوساتىلادى.
مۇشە ورنى بوس قالغاندا كانديدات
مۇشەلەرىنەن داۋىس سانىنىڭ از - كوپتىگىنە
قاراي رەتىمەن تولىقتىرىلادى، مىندەتىنەن

بوساتۇ مەن رەتى بويىنشا تولىقتىرۇ جالپى
ءماجىلىستىڭ بەكىتۈنەن ءوتۋى ءتېسى.

13- تارماق وداقتىڭ اۋدان دارەجەلى

نەمەسە اۋدان دارەجەلىدەن جوعارى
كومىتەتتەرنىڭ قاچەت تابىلعاندا ۋاكىلدەر
ءماجىلىسىن اشىپ، قۇربلتايدا شەشۋگە
ءتېستى ماڭىزدى ماسەلەردى تالقىلاۋىنا
جانە ول جونىندە شەشم جاساۋىنا بولادى.
ۋاكىلدەر ماجىلىسىندە كومىتەتتىڭ
ءشىنارا مۇشەلەرىن رەتتەۋگە جانە تولىقتاپ
سايلاۋعا بولادى. رەتتەلەتن جانە تولىقتاپ
سايىلاناتىن مۇشەلەر مەن كاندىدات
مۇشەلەردىڭ سانى سول دارەجەلى قۇربلتايدا
سايىلانغان مۇشەلەر مەن كاندىدات
مۇشەلەردىڭ جالپى سانىنىڭ ۇشتەن
بىرىنەن اسىپ كەتپەۋى كەرەك. ۋاكىلدەر
ماجىلىسىنە قاتىناساتىن ۋاكىلدەردىڭ سانى
مەن ولاردى جارىققا شىعارۇ ءادىسىن ۋاكىلدەر
ءماجىلىسىن شاقىرعان كومىتەت
بەلگىلەيدى.

14- تارماق بۇكىل وداققا قاتىستى قىزمەتتەردى وداقتىڭ ورتالىق كومىتەتى بەلگىلەيدى ءارى ءبىرتۇتاس ورنالاستىرۋ جاسايدى.

ءار دارەجەلى وداق ۋىمدارنىڭ گازەت - جۇرنالدارى مەن باسقا دا ۋگىت قۇرالدارى، ءسوز جوق، پارتىيانىڭ لۇشىيان، باعىت، ساياساتىن ۋگىتتەۋى، وداقتىڭ جوعارى دارەجەلى ۋىمى مەن سول دارەجەلى ۋىمىنىڭ قارارى مەن قىزمەت مىندەتىن ۋگىتتەپ، جاستاردىڭ پىكىرى مەن تالابىن اڭسى ەتۋى كەرەك.

ءۇشنىشى تاراۋ وداقتىڭ ورتالىقتاعى ۋىمى

15- تارماق وداقتىڭ مەملەكەتتىك قۇربلتايى 5 جىلدا ءبىر رەت اشىلادى، ونى وداقتىڭ ورتالىق كومىتەتى شاقىرادى، ەرەكشە جاعدايدا مەرزىمنەن بۇرىن نەمەسە كەشىكتىرىپ اشۇعا بولادى.

مەملەكەتتىك قۇربلىتايدىڭ ۋاكىل سانى مەن ولاردى جارىققا شىعارۋ ءادىسىن ورتالىق كومىتەت بەلگىلەيدى.

16- تارماق وداقتىڭ مەملەكەتتىك

قۇربلىتاينىڭ قىزمەت ۇقىقتارى مىناداي:

(1) ورتالىق كومىتەتتىڭ قىزمەت

بايانداماسىن تەكسەرۋ جانە بەكىتۋ؛

(2) بۇكىل وداقتىڭ قىزمەت باعىتىن،

مىندەتىن جانە قاتىستى كەلەلى سىتەردى

تالىقلاۋ جانە ۇيىعارۋ؛

(3) وداق ۇستاۋىنا وزگەرسى ەنگىزۋ؛

(4) ورتالىق كومىتەتتى سايلاۋ.

مەملەكەتتىك قۇربلىتاي جابىق كەزدە

ورتالىق كومىتەت مەملەكەتتىك قۇربلىتايدىڭ

قارارىن اتقارادى، وداقتىڭ بارلىق قىزمەتىنە

باششلىق ەتەدى.

17- تارماق وداقتىڭ ورتالىق

كومىتەتىنىڭ جالىپى ءماجىلىسى ءبىرقانشا

تۇراقتى مۇشە سايلاپ، تۇراقتى كومىتەتتى

ۇيىمداستىرادى؛ ءبىرىنشى شۇجىدان

بىرەۋىن، شىۋجىدان بىرنەشەۋىن سايلاپ، شىۋجىچۋدى ۋىمداسىتىردى. ورتالىق كومىتەتنىڭ جالىپى ۋىمىلىسىن تۇراقتى كومىتەت شاقىرادى، ول جىلىنا كەمىندە ۋىمىلىسىن تۇراقتى كومىتەتنىڭ ۋىمىلىسى مەن تۇراقتى كومىتەتنى جالىپ كەزدە، شىۋجىچۋ ورتالىق كومىتەتنىڭ قىزمەت ۋىقەن جۇرگىزەدى.

تۇرتىنشى تاراۋ وداقتىڭ جەرگىلىكتەگى ۋىمىدارى، ازاتتىق ارىمىا مەن قارۋى ساقشى بولىمىندەگى وداق ۋىمىدارى

18- تارماق وداقتىڭ ولكەلىك، اۋتونومىيالى رايوندىق، توتە قاراستى قالالىق قۇربلتايلىرى، رايوندارعا بولىنگەن قالالىق جانە اۋتونومىيالى وىلىستىق قۇربلتايلىرى، اۋداندىق (حوشۇندىق)، اۋتونومىيالى اۋداندىق، رايوندارعا بولىنبەگەن قالالىق جانە قالاعا قاراستى رايوندىق قۇربلتايلىرى 5

جىلدا ءبىر رەت اشىلادى، ادەتتە دارەجەلەس پارتىيا قۇربلىتايى اشىلغاننان كەيىن ءبىر جىل بىشىندە اشىلادى.

وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار دارەجەلى قۇربلىتايىلار بىن سول دارەجەلى وداق كومىتەتتەرى شاقىرادى. ەرەكشە جاعدايدا، سول دارەجەلى پارتىيا كومىتەتى مەن وداقتىڭ جوعارى دارەجەلى كومىتەتنىڭ بەكىتۋى ارقىلى مەرزىمنەن بۇرىن نەمەسە كەشىكتىرىپ اشۇعا بولادى.

19- تارماق وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار

دارەجەلى قۇربلىتايىلارنىڭ قىزمەت ۇقىقتارى مىناداي:

1) سول دارەجەلى كومىتەتنىڭ قىزمەت بايانداماسىن تەكسەرۋ جانە بەكىتۋ؛

2) ءوز رايونىنداغى وداقتىڭ قىزمەت مىندەتى مەن قاتىستى كەلەلى سىتەردى تالقىلاۋ جانە ۇيعارۋ؛

3) سول دارەجەلى كومىتەتنى سايللاۋ؛

4) ءبىر دارەجە جوعارى وداقتىڭ

قۇرۇلتايىنا قاتناستىن ۋاكىلدەردى سايلانۇ.
وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار دارەجەلى
كومىتەتتەرى قۇرۇلتاي جابىق كەزدە،
جوعارى دارەجەلى وداق ۇيىمدارنىڭ
نۇسقاۋلارى مەن سول دارەجەلى وداق
قۇرۇلتايىنىڭ قارارلارىن اتقارادى، ءوز
جەرىنىڭ وداق قىزمەتىنە باسشىلىق ەتەدى،
مەرزىم بويىنشا جوعارى دارەجەلى وداق
كومىتەتىنە قىزمەتىنەن مالىمەت بەرەدى.

20- تارماق وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار

دارەجەلى كومىتەتتەرىنىڭ جالپى
ءماجىلىسى سول دارەجەلى كومىتەتتەردىڭ
تۇراقتى كومىتەتتەرى مەن شۇجىلارىن،
ورىنباسار شۇجىلارىن سايلادى. وداقتىڭ
جەرگىلىكتى ءار دارەجەلى كومىتەتتەرىنىڭ
جالپى ءماجىلىسىن تۇراقتى كومىتەت
شاقىرادى، جىلىنا كەمىندە ءبىر رەت
وتكىزىلەدى. كومىتەتتىڭ جالپى
ءماجىلىسى جابىق كەزدە، تۇراقتى كومىتەت
كومىتەتتىڭ قىزمەت ۇقىقتارىن

جۇرگىزەدى .

وداقتىڭ جەرگىلىكتى ءار دارەجەلى
كومىتەتتەرىنىڭ ۇيىمداسۋىن ، ءسوز جوق ،
وزدەرىمەن دارەجەلەس پارتىيا كومىتەتتەرى
مەن وداقتىڭ جوعارى دارەجەلى
كومىتەتتەرىنىڭ بەكىتۋىنەن وتكىزۋ كەرەك .

21- تارماق جۇڭگو خالىق ازاتتىق

ارمىياسى مەن جۇڭگو خالىق قارۋلى ساقشى
بولمىدەرىنىڭ وداق قىزمەتى-ازاتتىق ارمىيا
مەن قارۋلى ساقشى بولمىدەرىنىڭ ساياسى
قىزمەتىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى ،
ول ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىتەتىنىڭ
باششىلىغىدا بولادى . جۇڭگو خالىق
ازاتتىق ارمىياسى مەن جۇڭگو خالىق قارۋلى
ساقشى بولمىدەرىنىڭ وداق ۇيىمدارى ۇز
ورنىندا پارتىيا ۇيىمدارىنىڭ
باششىلىغىدا ، وداقتىڭ ۇستاۋى ، «جۇڭگو
خالىق ازاتتىق ارمىياسىنىڭ ساياسى
قىزمەت ەرەجەسى» جانە قاتىستى
بەلگىلەمەلەر نەگىزىندا قىزمەت سىتەيدى .

بەسنىشى تاراۋ وداقتىڭ نەگىزگى ساتىداى ۋىمىدارى

22- تارماق كاسپورىن، اۋىل - قىستاق، ورگان، مەكتەپ، عىلمى زەرتتەۋ اكا دەمىيالارى مەن ورىندارى، ءمالى، الەۋمەتتىك اۋماق، قوعامدىق ۋىمىدار، خالىق ازاتتىق ارمىياسىنىڭ قوسىندارى، خالىق قارۋىلى ساقشى بولىمدەرىنىڭ ورتا اتىرەتتەرى جانە باسقا دا نەگىزگى ساتى ورىندارى، جالىپى العاندا ۇشتەن ارتىق وداق مۇشەسى بولسا، وداقتىڭ نەگىزگى ساتى ۋىمىدارىن قۇرۋى كەرەك.

وداقتىڭ نەگىزگى ساتى ۋىمىدارى قىزمەت قاجەتى مەن وداق مۇشەلەرىنىڭ سانىنا نەگىزدەلىپ، جوعارى دارەجەلى وداق كومىتەتنىڭ بەكىتۋى ارقىلى وداقتىڭ نەگىزگى ساتى كومىتەتىن، باس ياچەيكا كومىتەتىن، ياچەيكا كومىتەتتەرىن ايرىم - ايرىم قۇرادى.

نەگىزگى ساتى كومىتەتنىڭ، باس
ياچەيكانىڭ قاراستىلىغىدا ياچەيكا
قۇرىلدى. قىزمەت قاچەتنە قاراي، نەگىزگى
ساتى كومىتەتنىڭ قاراستىلىغىدا باس
ياچەيكا قۇرۇغا بولدى، بىر ياچەيكانىڭ
شىنەن بىرقانداش گىرۇپپاغا بولۇڭگە بولدى.
ياچەيكا كومىتەتى، باس ياچەيكا
كومىتەتى وداق مۇشەلەرى جىنالىسىدا
سايلاۋ ارقىلى جارقىقا شىعادى، ار
كەزەگىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى ەكى
نەمەسە ۇش جىل بولدى، مۇندا جوعارى وقۇ
ورىندارى، ورتا مەكتەپ وقۇشىلارى ياچەيكا
كومىتەتتەرىنىڭ ار كەزەگىنىڭ مىندەت وتەۋ
مەرزىمى بىر جىل بولدى. نەگىزگى ساتى
كومىتەتتەرى وداق مۇشەلەرى جىنالىسىدا
نەمەسە قۇرىلتايندا سايلاۋ ارقىلى جارقىقا
شىعادى، ار كەزەگىنىڭ مىندەت وتەۋ
مەرزىمى ۇش تە بەس جىل بولدى. ادەتتە،
دارەجەلەس پارتيا كومىتەتنىڭ مىندەت وتەۋ
مەرزىمىمەن بىردەي بولدى.

23- تارماق وداقتىڭ نەگىزگى ساتى
ۋىمىدارىن قۇرۇدا ءس جۇزىندىكتى نەگىز ەتۋ
كەرەك، پارتيا ۋىمىدارىمەن جانە اكىمشىلىك
قۇربلىمدارىمەن تولىق سايكەستىرىپ قۇرماسا
دا بولادى. ءمالى جانە الەۋمەتتىك اۋماق،
جالپىلىق مەنشىككە جاتپايتىن
ەكونومىكالىق ۋىمىم، قوعامدىق ۋىمىم
سىياقتى ورنىدار مەن سالالاردىڭ
ەرەكشەلىگىنە ۋىلەستىرىپ، وداق مۇشەلەرى
مەن جاستاردىڭ جىلجىمالىلىعىنا جانە
تارالۋ-شوعىرلانۋ ەرەكشەلىگىنە
سايكەستىرىپ، وداق ۋىمىدارىن يىكەمدى
قۇرۇ كەرەك.

24- تارماق وداقتىڭ نەگىزگى ساتى
ۋىمىدارى- وداق قىزمەتى مەن قىمىلىنىڭ
نەگىزگى ورنى، ونىڭ جاستاردى
نىتماقتاستىرۋ مەن تاربيەلەۋدەگى
ۋىتقىلىق رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۋ
كەرەك. ونىڭ نەگىزگى مىندەتى مىناداي:
1) وداق مۇشەلەرى مەن جاستاردى

ماركسىزم - لەنينىزمىدى ، ماۋ زىدۇڭ يىدەياسىن ، دىڭ شياۋپىڭ نازارىياسىن جانە ”ۈشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىن ، عىلمى دامۇ كوزقاراسىن ، شى جىنپىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يىدەياسىن ، پارتيانىڭ لۇشىيان ، باعت - ساياساتتارىن ، وداقتىڭ ۋستاۋى مەن وداقتىڭ نەگىزگى بىلىمدەرىن ، عىلىم ، مادەنىەت ، زالڭ بىلىمدەرى مەن كاسپىتى ۋىرەنۇگە ۋىمداستىرۇ .

(2) پارتيىا مەن وداق ۋىمىنىڭ نۇسقاۋلارى مەن قارارلارنى ۋگىتتەۋ ، اتقارۇ ، دەموكراتىيالىق باسقارۇ مەن دەموكراتىيالىق باقلاۋعا قاتىناسۇ ، وداق مۇشەلەرىنىڭ ونەگەلى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۇ ، ۇزدىك نەگىزگى ساتى وداق ۋىمىن قۇرۇعا ، تاڭداۋلى وداق مۇشەسى بولۇعا تالىپنىۇ ، جاستاردى نىتماقتاستىرىپ جانە باستاپ ، رەفورمالاۋ ، ەسىك اشۇ جانە وسىزاماندىرىۇ قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالىسىۇ ،

سوتسياليستىك ەكونوميكا قۇربلىسى ،
ساياسىي قۇربلىس ، مادەنىيەت قۇربلىسى ،
قوعامدىق قۇربلىس ، ەكولوگىيالىق ورکەنىيەت
قۇربلىسى ءۇشىن ۇلەس قوسۇ.

(3) وداق مۇشەلەرى مەن جاستاردى
توڭكەرىستىك اعا بۇنىداردان ۇيرەنۇگە ،
پارتىيانىڭ تاڭداۋلى داستۇرىنە مۇراگەرلىك
ەتۇگە ، سوتسياليستىك ءمورالدى ، سالت -
سانانى ساۋلەلەندىرۇگە ، توراپتىق نەگىزگى
اۋەندى اسقاقتاتۇعا ، رەفورمالاۋ ، ەسىك اشۇ
جانە قوعامدىق دامۇعا سايكەسەتنى جاڭا
كوزقاراس ورناتۇعا ، تەرىس نىسايىلاردى
سانالىقپەن تەجەۋگە ، تارتىپكە ، زاڭعا
قايشى ارەكەتتەرمەن باتىل كۇرەسۇگە
تارىبەلەۋ .

(4) وداق مۇشەلەرى مەن جاستاردىڭ
ويىن ، تالابىن ءبىلۇ جانە اڭىس ەتۇ ،
ولاردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن قورعاۋ ، ولاردىڭ
ۇيرەنۇنىنە ، قىزمەتىنە ، تۇرمىسىنا جانە
دەمالىسىنا كوڭىل ءبولۇ ، مادەنىيەت ، كوڭىل

اشۇ، دەنە - تارىيە قىمىلدارىن ورىستەتۇ.

(5) وداققا كىرۋدى تالاپ ەتكەن جاستاردى باۋلۇ، تارىيەلەۋ، وداققا ۇنەمى مۇشە قابىلداۋ قىزمەتن ويداعىداي ىستەۋ، وداق جارناسىن جىۋ، جاسى اسقان وداق مۇشەلەرىنىڭ وداقتان شەگىنۋ رەسمىيەتن وتەۋ.

(6) وداق مۇشەلەرىن تارىيەلەۋ، باسقارۋ جانە ولارعا قىزمەت وتەۋ، وداقتىڭ ۇيىمدىق تۇرمىسىن اقاۋسىزداندىرۋ، ”ۇش جىين، ەكى ءتۇزىم، ءبىر ساباق“ ءتۇزىمىن تىياناقتاندىرۋ، سىن جانە ۇز - وزىنە سىندى ورىستەتۇ، وداق مۇشەلەرىنىڭ بورىشىن شىن مانىندە وتەۋىن باقىلاۋ، وداق مۇشەلەرىنىڭ ۇقىعىنا قول سۇعىلماۋىنا كەپىلدىك ەتۇ، ۇزدىكتەردى ماداقتاۋ، وداقتىڭ ءتارتىبىن اتقارۋ.

(7) وداق مۇشەلەرىنە پارتىيانىڭ نەگىزگى بىلىمدەرىن ۇيرەتۇ، تاڭىداۋلى وداق مۇشەلەرىن پارتىياعا قابىلداۋعا تانىستىرۋ؛

جاستار اراسىنداغى ۇزدىك دارىندىلاردى بايقاۋ جانە باۋلۇ، ولاردى اناعۇرلىم ماڭىزدى ۋندىرس، قىزمەت ورىندارىنا تانىستىرۋ.

25- تارماق وداق ياچەيكاسى —

وداقتىڭ نەگىزگى ۋىمى، ول وداق مۇشەلەرىن تىكەلەي باۋلۇ، باسقارۇ، باقلاۋ جانە جاستاردى ۋىمداستىرۇ، ۋگىتتەۋ، ۋىستىرۇ، جاستارعا قىزمەت وتەۋ سىياقتى مىندەتتەردى ۋستىنە الادى.

26- تارماق قىزمەتتە ارىندى،

ناتىجەسى كورنەكتى بولعان وداقتىڭ نەگىزگى ساتى ۋىمدارىن جوعارى دارەجەلى ۋىمدارى ماراپاتتاۋ كەرەك.

ماراپاتتاۋ تۋرلەرى: حابارلاندىرۇ شعارىپ ماداقتاۋ، وداقتىڭ ورتالىق، ولكە، قالا، اۋدان دارەجەلى كومىتەتتەرى مەن نەگىزگى ساتى كومىتەتتەرى جاعىنان ”4- مامىر“ قىزىل تۋ وداق ۋىمى اتاعىن بەرۇ بولپ بولىنەدى.

التنشى تاراۋ وداق كادرلارى

27- تارماق وداق كادرلارى – وداق قىزمەتنىڭ تىرەڭى، سوز جوق، مۇرات- سەنمىدى بەكمەدەپ، جاستارمەن تىلەكتەس بولپ، قىزمەت قابىلەتن جوعارىلاتىپ، تاماشا سىتىلدى جەتىلدۈرۈ كەرەك. كوممۇنىستىك جاستار وداق كادرلاردى پارتيا باسقارۋ پرىنسىپىن داىەكتىلەندىرىپ، مۇرالدى دا قابىلەتنى بولۇغا، مۇرالدى ماڭداي الدى ورنىغا قويۇغا، كادرلاردى جەر- جەردەن سارالاۋغا، قابىلەتتىلەردى مىندەتكە تاعاينداۋغا، پارتيا سىتەرىن باستى ورنىغا قويۇغا، ادىل دە تۇراشلى بولۇغا تاباندى بولپ، ”تىرەكتىلەردى الپ قالۋ ارقىلى قىزمەتكەرلەردىڭ پىسىپ- جەتىلۈنە كومەكتەسۈمەن“ بىرگە، ۇزدىك جاس كادرلاردى باۋلۇ مەن سارالاۋغا مان بەرىپ، وداق كادرلار قوسىنىنىڭ توڭكەرىشىل، جاس، بىلىمدى، مامان بولۇن كۇش سالا

جۈزەگە اسىرىپ، بۇقارالىق توپتار مەن
ۋىمىداردىڭ ەرەكشەلىگىنە ۋىلەسەتن،
تىرشلىك تىنىسى مەن ومىرشەڭدىكىكە باي
وداق كادرلار قوسىنىن قۇرۇ كەرەك.

28- تارماق وداقتىڭ ۋار دارەجەلى

باسشى كادرلارى، ۋسوز جوق، ادال،
كىرىشىكىسىز، جاۋاپكەرشىل، سەنىمى بەرىك،
حالىق ۋۇشىن قىزمەت سىستەيتىن،
شۈگەلدىكىپەن ناقتى سىتەردى تىندىراتىن،
باتىلدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالايتىن،
ۋادىل، پاك بولۋى، وداق مۇشەلەرى مەن
جاستارعا ۋلگى بولپ، وداق مۇشەلەرىنىڭ
ۋتۈرلى بورىشتارىن ونەگەلىكىپەن وتەۋى،
قاجىرلىلىقپەن ۋيرەنىپ، قۇلىشىنا قىزمەت
سىستەۋى، باتىلدىقپەن جاڭالىق اشپ،
سانالىلىقپەن ۋوزىن ارناپ، پارتىيا الاڭسىز،
جاستار رازى بولاتىن كادرلاردان بولۋعا
قۇلىشىنۇ كەرەك.

(1) ساياسىدا تاباندى بولۇ. ماركسىزم -

لەنىنىزم، ماۋ زىدۇڭ يىدەياسى،

دىڭ شياۋپىڭ نازارىسى، ”ۈشكە ۋاكىلدىك
ەتۋ“ ماڭىزدى يەدىياسى، عىلمى دامى
كوزقاراسى جونىندە وزىنە لايىق قابىلەتى
بولۇى، شي جىنپىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا
سوتسىيالىزم يەدىياسىن باستاماشىلدىقپەن
دايەكتى تياناقتاندىرۇى، مۇرات تۇىن
جەلبىرەتپ، ۋىرەنۋدى، ساياسىدى،
ادىلدىكتى دارىپتەۋگە تاباندى بولپ،
پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشىيانى مەن ءتۈرلى
باعىت-ساياساتتارىن باتىل اتقارىپ،
رەفورمالاۋ مەن ەسىك اشۇعا بەل بايلاپ،
سوتسىيالىستىك وسىزاماندىرىۋ قۇرىلىسى
ستەرىنە ءوزىن ارناۋ.

(2) ۋىرەنۋدە قاجىرلى بولۇ. ساياسى،
ەكونومىكا، مادەنىەت، تارىخ، زالى، عىلم-
تەحنىكا جانە وسىزامانعى باسقارۋ
بىلىمدەرىن باستاماشىلدىقپەن ۋىرەنۋ،
كىتاپتان بىلىم الۇ، امالياتتان ۋىرەنۋ،
جاستاردان ۋىرەنۋ، جاستاردىڭ قىزمەت
قابىلەتىن جوعارىلاتۇعا قۇلشىنىۋ، يەدىا،

ساياسىي دەڭگەيى مەن ناقتى قىزمەت قابىلەتنى ئۆزىدىكىسىز جوعارىلاتاڭ.

(3) قىزمەتنى قۇلىشنا سىتەڭ. كۇشتى توڭكەرىسىتىك سىكەرلىك پەن جاۋاپكەرشىلىك بولۇ، شوگەلدىكىپەن وي جوڭگىرتۇ، جاڭالىق اشۇعا باتىل بولۇ، قىنىدىقتان تايىسالماي العا بىلگەرىلەڭ، جاستار اراسىندا بەلسەندى، بىرىقتى قىزمەت سىتەپ، ناقتى نائىجەلەر جاراتۇعا قۇلىشىنۇ.

(4) سىتىلى تىياناقتى بولۇ. جالىندى دا جىگەرلى بولۇ، شىندىقتى ئىس جۇزىنەن زىدەڭ، دەموكراتىيانى ساۋلەلەندىرۇ، ويلاۋعا جانە ونى سىكە اسىرۇعا باتىل بولۇ، نەگىزگى ساتىعا شىكەرلىي ارالاسىپ، تەكسەرىپ-زەرتتەڭ جۇرگىزۇ، شىن سويلەپ، ناقتى ئىس تىندىرىپ، ناقتى ونىمدىلىككە تالىپىنۇ، فورماشىلدىققا، تورەشىلدىككە، راقاتقۇمارلىققا جانە اسىتا-توك سىراپىشىلدىققا قارسى تۇرۇ، جاستارمەن تىكەلەي بايلانىس ورناتۇدا باسىتاماشى

بولپ، شىن نىقلاسىمەن جاستارغا قىزمەت
وتەپ، ولاردىڭ سىرلاس دوسىنا اينالۇ.

(5) مۇرالى وسكەلەڭ بولۇ. جالىپى
جاعدىمەن ساناسۇ، تۇراشىل، ئادىل بولۇ،
جولداستارمەن نىتماقتى بولپ، باسقارغا
كومەكتەسۇدى قۇانىش ساناۋ، ادال،
كىشپەيىل، پاك، كىرشىكىسىز، وزىنە - ءوزى
سىن ايتۇرۇشى بولۇ، جاستار مەن وداق
مۇشەلەرىنىڭ باقلاۋىن سانالىقپەن
قابىلداۋ.

29- تارماق ءار دارەجەلى وداق
ۇيىمدارىنىڭ پارتىياعا سەلبەسىپ وداق
كادرلارىن باسقارۇ جاۋاپكەرشىلىگى بار. وداق
كادرلارىن سارالاۋدى، باۋلۇدى جانە باسقارۇدى
كۇشەيتىپ، كادرلاردىڭ كەلۋ ارناسىن
كەڭەيتىپ، ەكونومىكالىق، قوعامدىق
دامۇدىڭ ەڭ قاچەتتى جەرىندە، نەگىزگى
ساتىنىڭ بىرىنشى شەبىندە جانە قىين،
ماشاقاتتى جەرلەردە كادرلاردى شىنىقتىرۇعا
ءمان بەرۇ؛ جۇيەلى تارىبەلەۋ ءۇزىمىن

ورناتىپ، ۶ار دارەجەلى وداق مەكتەپتەرىن
ويداعىداي باسقارۇ، ساياسى تارىبەنى
كورنەكتىلەندىرۇ، پارتىيانىڭ جاستار قىزمەتى
سالاسىنداى بوگەناى بولەك ساياسى
مەكتەپتەرىن قۇرۇ؛ وداق كادرلارنى باعالاۋ،
باقىلاۋ جانە جاۋاپكەرشىلىگىن قۇزاۋ
۶تۇزىمىن ورناتۇ جانە اقاۋسىزداندىرۇ؛
قاتىستى پارتكومدار مەن وداق كومىتەتتەرىنە
تومەن دارەجەلى نەمەسە دارەجەلەس وداق
ۋىمى جاۋاپتىلارنىڭ كاندىداتىن
بىرىقتىلىقپەن كورسەتۇ، وداق كادرلارنى
اۋستىرۇ جونىندە ۋىسنىس بەرۇ.

وداقتىڭ ۶ار دارەجەلى ۋىمدارى وداق
كادرلارنىڭ قىزمەتىنە، ۋىرەنۋىنە، تۇرمىسى
مەن دەمالسىنا كوڭىل بولپ، ولاردىڭ
ناقتى ماسەلەلەردى شەشۋىنە قۇلشىنا
كومەكتەسىپ، ولاردىڭ جەتىلۋى مەن
كاسپ اۋستىرۇنا بەلسەنە شارت - جاعداي
جاراتىپ بەرۇ كەرەك.

قىزمەتتە ەلەۋلى ناتىجە جاراتقان وداق

كادرلارى مەن وداق ۋىمدارىن ماداقتاۋ جانە ماراپاتتاۋ كەرەك.

30- تارماق وداق كادرلارى پارتىيا ۋىمى قىزمەتنىڭ جالپى جاعداين مۇقيات ءتۇسىنىپ، وداق قىزمەتنىڭ احوالىنان بىرىقتىلىقپەن مالىمەت بەرىپ، جاۋاپكەرشىلىكپەن بەلسەنە پىكىر ءبىلدىرىپ، وداق قىزمەتنىڭ امالياتمەن بىرلەستىرىپ، پارتىيا ۋىمى جۇكتەگەن مىندەتتەردى جاسامپازدىقپەن ورىنداۋ كەرەك.

جەتىشى تاراۋ وداق ءتارتىبى

31- تارماق وداق ءتارتىبى— وداقتىڭ ءار دارەجەلى ۋىمدارى مەن بارلىق وداق مۇشەلەرىنىڭ بويسۇنۇعا ءتىستى قىمىل رەجەسى، وداقتىڭ پارتىيا باسشىلىغىنداى نىتماعىن، بىرلىگىن قورعاۋدىڭ، پارتىيا تاپسىرعان مىندەت— بورىشتاردى ورىنداۋدىڭ

كەپىلى . وداق ۋىمدارى وداق ءتارتىبن قاتاڭ اتقارۋى جانە قورعاۋى، وداق مۇشەلەرى وداق ءتارتىبنىڭ تەجەمىن سانالى تۇردە قابىلداۋى ءتىس .

32- تارماق وداقتىڭ تارتىبنە

قايشىلىق جاساعان وداق مۇشەلەرى مەن وداق ۋىمدارىنا وتكەندەگىدەن ساباق الپ، كەيىنگىگە عىبىرات ەتۋ، اۋرۋدى ەمدەپ، ادامدى قۇتقارۋ رۋحىمەن سىن ايتۋ جانە كومەكتەسۋ، ءسى اۋىر بولسا، ءتارتىپ جازاسىن بەرۋ كەرەك .

33- تارماق وداق مۇشەلەرىنە

بەرىلەتىن ءتارتىپ جازاسى مىناداي بەس ءتۈرلى : ەسكەرتۋ بەرۋ، قاتاڭ ەسكەرتۋ بەرۋ، وداقتاعى مىندەتىنەن قالدىرۋ، وداقتا قالدىرىپ بايقاپ كورۋ، وداقتان شعارۋ .

وداقتا قالدىرىپ بايقاپ كورۋدىڭ ۋاقتى 6 اي نەمەسە 1 جىل بولادى . وداقتا قالدىرىپ بايقاپ كورۋ مەزگىلىندە وداق مۇشەسىنىڭ سايلانۋ ۇقىعى، سايلانۋ ۇقىعى

جانە داۋس بەرۋ ۋەقى بولمايدى، جاستاردى
وداققا قابىلداۋغا تانىستىرۋىشى بولۇنسا
بولمايدى. وداق مۇشەسنىڭ وداقتا
قالدىرىپ بايقاپ كورۋ ۋاقتى تولىپ،
قاتەلىگىن تۈزەتسە، جوعارىدا ايتىلغان وداق
مۇشەسنىنە ءتان ۋەقىن ۋاعىندا قالپىنا
كەلتىرۋ كەرەك؛ قاسارىسىپ قاتەلىگىن
تۈزەتپەگەندەردى وداقتان شىعارۋ كەرەك.

34- تارماق وداق مۇشەسنىنە بەرىلەتىن
ءتارتىپ جازاسىن ياچەيكا جىنالىسىنىڭ
تالقىلاۋىنان وتكىزىپ، وداقتىڭ نەگىزگى
ساتى كومىتەتىنە بەكىتىرۋ كەرەك؛
بەكىتىلگەن سوڭ، وزىمەن دارەجەلەس
پارتىيانىڭ نەگىزگى ساتى كومىتەتىنە
مالىمدەپ ەستەلىككە الدىرۋ كەرەك. ەرەكشە
جاعدايدا، وداقتىڭ اۋدان جانە اۋداننان
جوعارى ءار دارەجەلى كومىتەتتەرىندە وداق
مۇشەلەرىنە ءتارتىپ جازاسىن بەرۋدى
تىكەلەي ۇيعارۋ ۋەقى بولادى. ساياتىن
ماسەلەلەر ءبىرشاما ماڭىزدى نەمەسە كۈردەلى

بولغاندا، نەمەسە وداق مۇشەلەرنە وداقتان شىعارۇ جازاسىن بەرۋگە تۇرا كەلگەندە، وداقتىڭ ولكە دارەجەلى نەمەسە ورتالىق كومىتەتنە بەكىتىرۋ كەرەك.

35- تارماق وداق ۋىمىدارى وداق

مۇشەلەرنە جازا بەرۋدى ۋىعارغاندا، قاتاڭ دا بايىپتى بولۇى، شىندىقتى ۋس جۈزىنەن زىدەۋى كەرەك. ياچەيكا جىنالىسىندا وداق مۇشەسىنە شارا كورۋدى تالقىلاپ بەكىتۋدە، ەرەكشە جاعداي بولماسا، سول ادامدى قاتىناستىرۇ، سول ادامنىڭ پىكىرىن مۇقيات تىڭداۋ كەرەك. ۋىعارىلغاننان كەيىن ۋىعارىمعا موينىسال بولماسا، ارىزدانۇنا بولادى، قاتىستى وداق ۋىمىدارى مۇنى جاۋاپكەرشىلىكىپەن ۋىرجاقتىلى ەتۋى نەمەسە قاتىستى ورىندارعا تەزىرەك جولداۋى ۋىسى، باسىپ قويۇنا بولمايدى. قاتە پىكىردە قاسارىسقاندعى مەن ورىنسىز تالاپ قويغاندىعى انىق بولغاندارعا، سىن ايتىپ، تارىبە بەرۋ كەرەك.

36- تارماق وداق ۋىمىدارى وداق
تارتىپىن قورعاۋ جاعىندا مىندەتىن
وتەمەسە، جوعارى دارەجەلى وداق كومىتەتى
ولاردىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن قۇزاستىرۋ
كەرەك.

سەگىزىشى تاراۋ وداق تۋى، وداق
بەلگىسى، وداق ۋانى

37- تارماق جۇڭگو كوممۇنىستىك
جاستار وداغىنىڭ وداق تۋىنىڭ تۋسى
قىزىل، ول توڭكەرس جەڭسىنىڭ
سىمۋولى؛ سول جاق ۋستىڭى
بۇرىشىنداعى سارى تۋستى بەس جۇلدىز،
ونىڭ اينالاسىن قورشاعان سارى تۋستى
شەڭبەر جۇڭگو جاستارىنىڭ جۇڭگو
كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ توڭرىگىنە
تەغىز نىتتاسۋىنىڭ سىمۋولى.

38- تارماق جۇڭگو كوممۇنىستىك
جاستار وداغى وداق بەلگىسىنىڭ مازمۇنى

وداق تۋى، ءتستى دوڭگەلەك، ءبيداي جەبەسى، جاڭا شىققان كۈن جانە ونىڭ نۇر شۇعلاسى، ”جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى“ دەگەن ءسوز جازىلعان جىبەك لەنتادان قۇرالعان. ول كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ ماركسىزم-لەنينىزمنىڭ، ماۋ زىدۇڭ يەدەياسىنىڭ نۇر شۇعلاسىندا، ءار ۇلت جاستارىن نىتتماقتاستىرىپ، پارتيا نۇسقاعان باعدارمەن ەرلىكپەن العا باسۋىنىڭ سيمۋولى.

39- تارماق جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ وداق ءانى-«داڭقتىسىڭ، جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعى».

40- تارماق جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ وداق تۋى، وداق بەلگىسى، وداق ءانى - جۇڭگو كوممۇنىستىك جاستار وداعىنىڭ سيمۋولى جانە بەلگىسى. وداقتىڭ تۋىن، بەلگىسىن، ءانىن بەلگىلەمە بويىنشا جاساۋ جانە قولدانۋ كەرەك.

توعزىنىشى تاراۋ وداق قاراجاتى

41- تارماق وداق قاراجاتىنىڭ نەگىزگى كەلۋ قايىنارى: وداق مۇشەلەرى تاپسىرعان جارنا، پارتيا مەن ۈكۈمەتتىڭ، سونداي- اق كاسپورين- ءسورينداردىڭ جاستار مەن ورەندەر سىنە ارناغان قاراجاتى جانە وداقتىڭ قىزمەت قاراجاتى، ورىندى قوعامدىق زاتتىق كۈمەك جانە وداق ۈيىمنىڭ باسقا دا زاڭدى تابىسى.

42- تارماق وداق جارناسىن تاپسىرۋ جانە باسقارۋ، پايدالانۋ ءادىسىن ورتالىق كومىتەت ءىرتۇتاس بەلگىلەيدى.

ونىشى تاراۋ وداقتىڭ پىونەرلەر قوسىنىمەن
بايلانىسى

43- تارماق جۇڭگو پىونەرلەر قوسىنى- جۇڭگوداعى ورەندەر مەن بالالاردىڭ بۇقارالىق ۈيىمى، ول ورەندەر مەن بالالاردىڭ

جوڭگوشا سوتسىيالىزم مەن كوممۇنىزمىدى
ۋىرەنەتن مەكتەبى، سوتسىيالىزم مەن
كوممۇنىزمىدى قۇرۇداعى زاپاس قوسىن.
كوممۇنىستىك جاستار وداعى ”بۇكىل وداق
پىئونەرلەر قوسىنىنا جەتەكشىلىك
ەتۇ“ ءداستۇرىن ساۋلەلەندىرىپ، پىئونەرلەر
ۋىمىنىنىڭ ءار دارەجەلى قىزمەت
قۇرىلىمدارىن اقاۋسىزداندىرىپ، پىئونەرلەر
ۋىمىنىنىڭ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، پىئونەرلەر
قوسىنىنىڭ ۋىمىدىق تارىيەنى، دەربەس
ۋىرەنۇ قابىلەتى تارىيەسىن، امالياتتىق
قىمىلداردى جاسامپازدىقپەن ورستەتۇن
قولداپ، ورەندەر مەن بالالاردىڭ ءوسىپ -
جەتىلۇن قورعاپ جانە وعان كوڭىل
ءبولىپ، سوتسىيالىزم يدەياسى مەن
كوممۇنىزم رۇحى ارقىلى ورەندەر مەن
بالالاردى تارىيەلەۋگە تاباندى بولىپ، ولاردىڭ
پارتىيانىڭ سوزىنە قۇلاق اساتىن، تىرىسىپ
ۋىرەنىپ، كۇن سايىن العا باساتىن،
كىشكەنتايىنان ادام بولۇدى، مۇرات ورناتۇدى،

جاسامپاز بولۇدى ۋىرەنەتنى، وتاندى،
حالىقتى، ەڭبەكتى، علمىدى،
سوتسىيالىزمدى سۈيەتنى، دەنە
شىنىقتىرىپ، قابىلەتنى جەتىلدۈرەتنى،
سوتسىيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسىن
ۋىرەنىپ جانە ونى امالياتتا ايگىلەپ، ۇلتتى
گۈلدەندۈرۈشىنى كەلەلى مىندەتتى
ارقالايتىن ۶داۋىردىڭ جاڭا تۇلعالارىنان
بولىپ جەتىلىپ، كوممۇنىزم سىستەرىنىڭ
۶ئىزباسارى بولۇشقا جەتەكشىلىك ەتۈرەك.

ورتا مەكتەپ كوممۇنىستىك جاستار
وداعى ۋىمى پىونەرلەردى وداققا كىرۈش الدىندا
باۋلۇ، تارىيەلەۋدى كۈشەيتۈى، پىونەرلەر
ۋىمى ۇزدىك پىونەرلەردى وداققا مۇشە بولۇعا
بەلسەنە تانىستىرۋى كەرەك.

44- تارماق وداق ۋىمى ۇزدىك وداق
مۇشەلەرىن جىبەرىپ نەمەسە يدەياسى
العباسار، ستىلى دۇرىس، ۶بىلىمى مول،
ورەندەر مەن بالالاردى قىزۋ سۈيەتنى
وقتۇشۇشلاردى، وزاتتاردى جانە باسقا دا

ادامداردى ۇسنس ەتپ، پيۋنەرلەر قوسىنىنىڭ تارىبەشىسى مىندەتىنە تاغايىنداپ، يىدەيا، قىزمەت، تۇرمىس جاعىندا ولارعا كوڭىل بولپ، ولاردىڭ ساياسى قابىلەتى مەن كاسپتىك قابىلەتىن تىنباي جوعارىلاتۇننا كومەكتەسۋ كەرەك. ەلەۋلى ناتىجە جاراتقان تارىبەشىلەر مەن پيۋنەرلەر قىزمەتكەرلەرىن ماداقتاۋ جانە ماراپاتتاۋ كەرەك.

